

Vergaderjaar 2017–2018

23 987

Lidmaatschap van de Europese Unie

Nr. 251

BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 juni 2018

Naar aanleiding van het verzoek van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit naar een overzicht van EU-verdragen op het terrein van LNV, die door de Brexit worden beïnvloed, bericht ik u, mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken, als volgt. Volgens de database van de Europese Commissie¹ heeft de EU meer dan 2000 verdragen gesloten die op dit moment van kracht zijn, waarvan er volgens deze database respectievelijk 125 specifiek op het gebied van landbouw en 103 op het gebied van visserij zijn gesloten. Daarnaast is er een aantal andere verdragen op het gebied van buitenlandse externe betrekkingen waarin ook afspraken op het gebied van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit gemaakt zijn die ook door de Brexit geraakt worden.

In deze brief ga ik in op verdragen waar de EU partij is en in sommige gevallen de EU en de lidstaten. Het gaat hier om zogenaamde «EU-only» verdragen of om gemengde verdragen die ofwel <gesloten> ofwel <open> zijn, zie o.a. de Kamerbrief van 22 januari 2018 over een schriftelijk overleg inzake de Brexit onderhandelingen. In het conceptterugtrekkingsakkoord is overigens in artikel 124 voorzien dat het VK tijdens de overgangperiode gebonden blijft aan de verplichtingen die voortkomen uit de internationale overeenkomsten die de EU gesloten heeft. Deze brief gaat dus uit van de situatie nádat het VK zich heeft teruggetrokken uit de EU en een eventuele overgangperiode is afgelopen.

In deze brief wordt ingegaan op de EU-verdragen die door Brexit worden geraakt. Dat wil zeggen dat deze brief zich beperkt tot de verdragen waaraan het VK na uittreding (of na de beoogde overgangperiode) niet langer gebonden is via de EU. Dat is het geval bij EU-only verdragen en bij zgn. <gesloten> gemengde verdragen. Voor alle andere gevallen geldt dat het VK gebonden blijft aan de rechten en verplichtingen uit deze verdragen als zij daar al partij bij is. Dit wordt hieronder toegelicht.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/browse/directories/inter-agree.html>

De EU-only verdragen op het terrein van landbouw zien met name op praktische zaken zoals toelieferingen van en bescherming van grondstoffen, bescherming van oorsprongsbenamingen van wijn en gedistilleerde dranken, veterinaire verdragen met bepaalde derde landen of afspraken die gemaakt zijn over landbouwproducten in het kader van de Wereldhandelsorganisatie (WTO, voorheen GATT), zoals de Internationale Suikerovereenkomst of de Internationale Cacao-overeenkomst. De EU-only verdragen op het gebied van visserij vallen aan de ene kant uiteen in verdragen die zien op het beschermen van visbestanden en het voorkomen van illegale visserij en aan de andere kant op de toegang tot de wateren van derde landen. Voor deze EU-only verdragen komt de werking voor het VK na uittreding te vervallen, al blijft het VK in het geval van een overgangperiode (als beoogd in het conceptterugtrekkingsakkoord) gebonden aan de verplichtingen die er uit voortvloeien.

Zgn. <gesloten> gemengde overeenkomsten zijn verdragen zoals de samenwerkingsakkoorden op het gebied van handel (in landbouw- en visserijproducten) of een deel van de overeenkomsten in het kader van de handelspolitiek, zoals het handelsakkoord met Canada (CETA) of het handelsakkoord met Zuid-Korea. Het VK en de overige lidstaten zijn gebonden aan deze verdragen op basis van hun lidmaatschap van de EU. De werking voor het VK van deze verdragen komt na uittreding dus ook te vervallen.

Aan de andere kant zijn er de zgn. <open> multilaterale gemengde akkoorden, waarbij de EU en de lidstaten zelfstandig partij zijn. Dit is het geval voor een aantal verdragen op het gebied van natuur, zoals bijvoorbeeld de Overeenkomst inzake de bescherming van Afrikaans-Euraziatische trekkende watervogels of Overeenkomst inzake samenwerking bij de bestrijding van verontreiniging van de Noordzee door olie en andere schadelijke stoffen. Op het gebied van visserij gaat het bijvoorbeeld om het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee, waarin een aantal bepalingen zijn opgenomen die raken aan het terrein van visserij. Dit soort <open> multilaterale overeenkomsten blijven na uittreding van het VK uit de EU van kracht voor het VK en zijn dan ook niet uitputtend opgenomen in de lijst hieronder. Het overzicht van deze <open> multilaterale overeenkomsten beperkt zich tot de multilaterale verdragen waarbij de EU partij is en niet de lidstaten.

In de bijlage² volgt een overzicht van alle EU-verdragen die het LNV-terrein betreffen en die door Brexit worden beïnvloed. Ze staan vermeld op thema, naam, datum inwerkingtreding en de vindplaats.

Voor de volledigheid merk ik op dat dit overzicht uitsluitend tot stand is gekomen op basis van beschikbare informatie uit de database van de Europese Commissie.

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
C.J. Schouten

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl